

Jörgen Holmström och projektchefen Najibullah Yazdar Panah snackar med några killar i centralparken i Balkh.

På hembesök hos Leila som är synskadad och tränar blindskrift (braille).

Jörgen har bott i Afghanistan i åtta år

Jörgen Holmström har ett vänligt skratt som hörs med jämna mellanrum under de dagar vi tillsammans besöker provinsen Balkh. Jörgen är "Director of Operations" och har arbetat för SAK i över åtta år. Det är tydligt att han är en engagerad och hängiven person. Han tycker själv att han har ett mycket intressant jobb och det han sysslar med verkar onekligen spännande – ansvar för genomförandet av verksamheten. Detta innebär bland annat att 28 projektchefer på olika projektkontor rapporterar till honom. Han ägnar mycket tid på de olika projektkontoren för att diskutera vad som går bra och vad som eventuellt behöver förbättras.

TEXT & BILD: JENNY ANDERBERG

Jörgens engagemang började tidigt. Som 14-åring gick han på ett möte med Röda Korset. Anders Wijkman skulle tala.

– Egentligen är nog allt hans fel, säger Jörgen och ler.

På mötet blev han invald i styrelsen som kassör i den lokala föreningen. Det kom att bli många år med Röda Korset, först som aktiv sedan som anställd. Han arbetade med ungdomsfrågor. Detta ledde vidare till Kenya. Där fortsatte han att arbeta med ungdomar och skaffade sig även utbildning i internationella relationer. Det var under tiden i Kenya han blev övertygad om att han ville ägna sitt yrkesliv åt utvecklingsfrågor. Jörgen pratar med stor kärlek om Kenya. Än idag har han en mycket nära relation till den kenyanska familj där han bodde.

1999 började Jörgen som utvecklingsarbetare (Development worker) på SAK och minns första färden in i landet. Det var under talibantiden.

– Jag fick lära mig mycket, till exempel hur man samarbetar med shuran (lokala byråd) eller hur man bygger latriner. Jag blev ofta hembjuden till mina kolleger och fick uppleva vardagen i de afghanska hemmen. Det blev en hel del tedrickande. I Afghanistan diskuteras mycket både viktigt och oviktigt över en kopp te. Afghaner är enormt gästfria och jag

har alltid känt mig uppskattad. Men så har SAK också ett gott rykte vilket är en dörröppnare.

Det är också över många koppar grönt te jag lär känna Jörgen. Men även i skumpande bilar, i officiella möten och vid besök i familjer. Bönutropen skallar regelbundet mellan husen med orubblig intensitet och på fredagsmorgonen beskådar vi barnens drakflygning över hustaken.

– Man måste ta det lugnt för att förstå den afghanska kulturen säger Jörgen. Jag lär mig fortfarande. Under min första tid reste jag ofta till provinserna Paktika och Ghazni, områden som idag anses för farliga att röra sig i både för västerlänningar och afghaner.

En föränderlig värld

Efter den 11 september jobbade Jörgen några månader på SAKs kontor i Stockholm i väntan på att kunna återvända. I början av 2002 kom han tillbaka och deltog i planeringen av flytten av SAKs huvudkontor från Peshawar i Pakistan in till Kabul. Det stod klart att världen efter den 11 september hade förändrats.

– Plötsligt ville folk skänka pengar till Afghanistan och biståndsorganisationer poppade upp som svampar ur jorden, berättar Jörgen.

Många av SAKs anställda blev nu också erbjudna nya och ofta bättre betalda jobb på andra organisationer.

– Vi hade svårt att konkurrera men fick också in flera av våra anställda på många viktiga positioner i det afghanska samhället.

Under denna period var Jörgen ansvarig för SAKs södra och östra regionkontor.

– Jag hade ett bra team berättar han. Men lönerna gick upp och även SAK blev pressat att följa med. Diskussioner om en omfattande omorganisering påbörjades, en omorganisering som kunde genomföras vid årskiftet 2006-07. Jörgen blev i omorganisationen erbjuden tjänsten som Director of Operations och tackade ja.

– Det är det intressantaste jobbet jag har haft så jag är nöjd, säger Jörgen, men det är också svårt.

– Jag vill mycket och allt går inte på räls i Afghanistan. Dessutom har jag bitvis under min tid på SAK haft det väldigt jobbigt.

För några år sedan miste Jörgen båda sina föräldrar i en olycka. Denna tragiska händelse vände helt upp och ned på hans tillvaro.

– Det tog lång tid att komma igen och jag vet ännu inte om jag verkligen har kommit över det. Men livet går vidare. Jag vet faran med rotlöshet och att stanna i fält länge men hittills har jag känt att jag haft mer att ge och jag ser viktiga utmaningar framför mig, säger han eftertänksamt.

Ser sig som medhjälpare

– Det största problemet i mitt jobb är att hinna med. För att det ska fungera måste jag tydligt kräva ansvar av de chefer jag samarbetar med. Man måste ha bra människor omkring sig och det har jag allt som oftast men det finns inte några garantier. Ibland blir man besviken ibland positivt överraskad.

Jörgen ser sig själv som medhjälpare till projektcheferna men han kan också vara en nagel i ögat om de inte sköter sig.

Jörgen och Najibullah.

– Det är viktigt att ta tag i problem med en gång. Korruption är ett ständigt hot i ett fattigt land. Där måste vi ha nolltolerans. I teamen på våra projektkontor måste jag hela tiden kolla moralen och stämningen så att allt flyter på. Det är många länkar som ska fungera.

En mörk kväll i Mazar-i-Sharif går vi i skydd av mörkret med vår områdeschef Najibullha och tittar på den blå moskén i kvällsbelysning. Det ser nästan ut som det brukar göra i Sverige kring jul. Det blinkar och glittrar och är otroligt kitshigt. När jag frågar Jörgen vad han tror om framtiden blir han fundersam.

– Jag tänker inte så mycket på framtiden, säger han. Vad som helst kan hända och jag kan inte gå runt och oro mig för det. Det hjälper mig inte att spekulera, jag måste göra mitt jobb, här och nu. Det är en lång väg till det att Afghanistan kan stå på egna ben. SAK har ännu en viktig uppgift att fylla och väldigt mycket att ge. ■